
Секція 4

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ, АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Катерина Василівна Балан – студентка IV курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Марина Євгенівна Василенко** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО: ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

Останнім часом спостерігається невпинне розширення сфери застосування сучасних інформаційних технологій практично у всіх галузях, у тому числі у правовій сфері. Інформаційне право як комплексна галузь права і одночасно міжгалузева юридична наука є теоретичним та методологічним підґрунтям комплексного ефективного застосування інформаційних технологій в юридичній діяльності (1).

Дослідженням даної галузі права займались як зарубіжні вчені: І. Л. Бачило, А. Б. Венгерова, В. А. Дозорцева, В. О. Копилова, В. Н. Лопатіна, І. М. Рассолова, М. А. Федотова, так і вітчизняні: І. В. Арістова, К. І. Белякова, О. А. Баранова, В. М. Брижка, Р. А. Калюжний, Л. П. Коваленко, О. В. Копана, Б. А. Кормича, А. І. Марущак, А. М. Новицький, В. Г. Пилипчук, В. С. Цимбалюк та ін. (2).

До сутності інформаційного права ставлення фахівців-правників неоднозначне. Вчених, які досліджують проблеми інформаційного права, можна поділити на дві групи. Перша розглядає інформаційне право в широкому розумінні – як науку, що вивчає інформаційну сутність права взагалі. Другий підхід є більш вузьким, заснованим на розгляді інформаційного права як галузі, яка впорядковує суспільні відносини в інформаційній сфері (3).

Підґрунтям для формування цієї нової галузі є наступні обставини:

1) наявність реальних суспільних відносин інформаційного спрямування, що потребують правового регламенту в основному юридичного захисту інтересів суб'єктів інформаційних відносин;

2) накопичення певного комплексного й відносно відокремленого в системі законодавства масиву нормативно-правових актів, що регулюють інформаційні відносини;

3) єдність об'єкта правового впливу – права на інформацію;

4) формування у сфері норм інформаційного законодавства окремих груп норм (інститутів і підгалузей), що впорядковують дещо відокремлені суспільні відносини в межах інформаційного права та ін. (3).

Російський учений Ю. А. Тихомиров тлумачить поняття інформаційне право як нову комплексну галузь права й відносить її до галузі права публічного.

М. С. Демкова теж застосовує поняття інформаційне право, хоча й не наводить його визначення. При цьому відносини з приводу створення масової інформації він відносить до складу інформаційних відносин.

О. А. Баранов розглядає інформаційне право як галузеву юридичну науку: на його думку, це галузева юридична наука, яка вивчає сукупність норм права, що регулюють інформаційні відносини в суспільстві, які належать до інформаційної діяльності в цілому.

І. Л. Бачило трактує досліджуване поняття, як сукупність доктринальних положень юридичної науки, правових норм, що утворюють самостійний масив національного права, норм міжнародного законодавства, а також стан правової свідомості суб'єктів права в галузі інформаційної діяльності й відносин, пов'язаних з інформаційними ресурсами, функціонуванням інформаційних систем і мереж в умовах застосування сучасних інформаційних технологій, спрямованих на забезпечення безпечного задоволення інформаційних потреб громадян, їх організацій, держави й суспільства в цілому, забезпечення адекватної реакції юридичної системи на порушення встановлених законодавством правил у галузі інформації й інформатизації (1).

Деякі правники ще більше звужують поняття інформаційного право, вважаючи, що воно застосовується тільки для регулювання відносин, що виникають при обробці документованої інформації або інформації в системі телекомунікацій.

У юридичній доктрині інформаційне право – це відносно автономна інституція правової науки, що досліджує проблеми суспільних відносин, об'єктом яких є інформація.

Інформаційне право України – це галузь права яка тільки лише формується, але має визначальну роль у розвитку українського суспільства ХХІ ст. і найближчим часом стане розвинутою галуззю права.

На формування інформаційного права України крім національного законодавства впливають і міжнародні нормативно-правові акти, які служать підвалинами для міжнародних договорів, що складаються з інформаційно-правових норм.

Отже, інформаційне право як система норм, що регулюють відносини в інформаційній сфері, має на меті дослідження інформаційної сфери як сфери правового регулювання суспільних відносин, виявлення об'єктів і суб'єктів інформаційних правовідносин, підготовку проєктів нормативно-правових актів у галузі дії інформаційного права, оцінку ефективності проєктів цих актів з використанням інформаційних технологій (1).

Література

1. Коваленко Л. П. Інформаційне право в Україні. Проблеми законності. 2012. 119. С. 148-156.
2. Арістова І. В. Доктрина інформаційного права України. Приватне та публічне право. 2017. С. 59-62.
3. Хахановський В. Структура та завдання навчальної дисципліни «Інформаційне право». Правова інформатика. 2006. С. 54-58.

Валерія Володимирівна Будяк – студентка III курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Світлана Сергіївна Ващенко** – професор кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент

КАТЕГОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ

Функціонування судової системи забезпечує гарантоване Конституцією право кожного на захист прав, свобод та законних інтересів.

Прийняття у 2005 році Кодексу адміністративного судочинства України стало законодавчим закріпленням інституту адміністративної юстиції, що свідчить про готовність держави брати відповідальність за гарантування визнання людини найвищою соціальною цінністю (як це закріплено у ст. 3 Конституції України).

Основна спрямованість КАСУ – захист прав, свобод, інтересів фізичних, юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, місцевого самоврядування, їх службових посадових осіб.

Одне з найважливіших питань, що потребує належного теоретико-правового супроводження, є питання щодо застосування Класифікатора категорій адміністративних справ.

Класифікатор категорій адміністративних справ має важливе значення для організації адміністративного судочинства. На його основі визначається спеціалізація суддів (судових палат) адміністративних судів із розгляду справ, розподіляються справи між судьями, ведеться звітність судів про судовий розгляд справ, здійснюється систематизація